

XXIII Konferencja Systemy Informatyczne w Energetyce SlwE'24 5-7 listopada 2024 r., Wisła

Cześć I – SlwE obiektywnie

Właśnie zakończyła się kolejna edycja konferencji Systemy Informatyczne w Energetyce. Już tradycyjnie, odbyła się ona w Hotelu Gołębiowski w Wiśle. Jej organizatorem było Polskie Towarzystwo Przesyłu i Rozdziału Energii Elektrycznej, zaś partnerem tej edycji była firma ESMETRIC, sponsorem generalnym APATOR, a sponsorami: TECHINOVA, HITACHI oraz HEWLETT PACKARD ENTERPRISE. Wydarzenie zgromadziło 650 uczestników, w jego trakcie wygłoszono 31 referatów w ramach 6 sesji tematycznych, a na towarzyszącej mu wystawie przygotowano 30 stoisk promocyjnych.

Konferencja SlwE to już ponad 22 lata historii. Pierwsza miała miejsce w Mikołajkach 20 i 21 listopada 2002 roku; uczestniczyły w niej 194 osoby. Głównymi tematami były: billing, korespondencja masowa, zintegrowany system obiegu dokumentów, klucz publiczny, integracja systemów, zarządzanie zasobami IT, zwiększenie konkurencyjności. Z każdą kolejną edycją zagadnienia oczywiście się zmieniały, staraliśmy się podążać za wyzwaniami stawianymi szeroko rozumianej elektroenergetyce. Z biegiem czasu wydarzenie to stało się największą branżową konferencją dotyczącą zagadnień teleinformatyki: od 2002 przewinęło się przez nią ponad 9,8 tys. uczestników, wygłoszono 874 referaty, przygotowano ponad 450 stoisk promocyjnych.

Otwarcie Konferencji przez Panią Katarzynę Zalewską-Wojtuś, Dyrektora PTPiREE

Być może nie powinna dziwić taka frekwencja – informatyka, w ciągu dwóch pokoleń, przeniknęła praktycznie wszystkie aspekty życia codziennego. Każdy z nas na co dzień korzysta z urządzeń, których moc obliczeniowa wielokrotnie przekracza moc komputerów obsługujących pierwsze loty na Księżyc. Codziennie korzystamy ze smartfonów, smartwatchy, komputerów. Bardzo szybko i łatwo uznaliśmy je za część naszego życia. Trudno dziś ocenić, czy rzeczywiście podniosło to jego jakość, ale na pewno mocno je zmieniło. Świat stał się dużo mniejszy a życie dużo szybsze.

Energetyka to ogromny przemysł, krwioobieg całej gospodarki. Wszystko co nas otacza, zależy w mniejszym czy większym stopniu od niezawodnych dostaw energii elektrycznej – w tym również działanie sieci teleinformatycznej. Dzisiaj nie da się wyobrazić sobie działania systemu elektroenergetycznego bez dostępu do zaawansowanych rozwiązań teleinformatycznych. Dlatego tak

ważne jest wzajemne wspieranie się tych dwóch systemów. Można powiedzieć, wracając do użytej przed chwilą analogii, że jeśli system elektroenergetyczny to krwioobieg dzisiejszej cywilizacji, to oplatająca go sieć teleinformatyczna tworzy jej układ nerwowy. Oba te systemy tak się przeniknęły, że bez teleinformatyki nie będzie energetyki, ale bez energetyki nie będzie też informatyki.

Dlatego tak ważne stało się przygotowanie tych systemów na nowe zagrożenia, mogące mieć wpływ na ich stabilne funkcjonowanie. Dlatego też prawie dwie sesje tegorocznej edycji konferencji poświęcono na zagadnienia związane z cyberbezpieczeństwem, szczególnie istotne wobec coraz powszechniej przeprowadzanych na infrastrukturę krytyczną cyberataków. Mamy nadzieję, że przygotowane na konferencję prelekcje z tego zakresu pozwoliły wszystkim lepiej zdać sobie sprawę z aktualnych zagrożeń i choć w niewielkim stopniu pomogły się do nich przygotować.

Uczestnicy Konferencji SIWE'24

Oczywiście ochrona przed cyberatakami to niejedyne wyzwanie stojące przed współczesną elektroenergetyką. Innym są nowe technologie – zwłaszcza w zakresie wytwarzania energii z OZE – i związana z tym bardzo duża zmienność mocy dostępnej w systemie elektroenergetycznym, w przypadku OZE zależna zwłaszcza od warunków pogodowych. O wsparciu IT dla zarządzania rozproszonymi źródłami energii także została poświęcona jedna z sesji.

Wobec ostatnich doniesień związanych z katastrofalnymi powodziąmi błyskawicznymi, najpierw z terenu Polski i centralnej Europy, później z Francji i południa Hiszpani, wróciliśmy do dyskusji nad nowymi technologiami dostępnymi dla budowy ogólnopolskiego systemu łączności dla energetyki, ale także możliwymi do wykorzystania przy pozyskiwaniu danych z Liczników Zdalnego Odczytu (LZO). W trakcie sesji poświęconej temu zagadnieniu omówiono technologie: LTE 420, LTE 450 i 5G.

Poza tymi zagadnieniami dyskutowaliśmy także o:

- przygotowaniach do uruchomienia Centralnego Systemu Informacji Rynku Energii,
- zastosowaniu sztucznej inteligencji w zarządzaniu elektroenergetyką,
- oraz aktualnych wdrożeniach z zakresu IT w OSD.

Mamy nadzieję, że tematyka konferencji sprostała Państwa oczekiwaniom, a rozmowy prowadzone w kuluarach pozwoliły nawiązać nowe kontakty biznesowe ale także towarzyskie.

Cześć II – SIwE subiektywnie

Odczuwam ogromną przyjemność z tych kilku dni, które mogę spędzić z Państwem co roku na konferencji SIwE. Rozmawiamy i dyskutujemy na tematy ważne dla energetyki, ale równie ważne, a nawet ważniejsze są kontakty, które dzięki skali tego wydarzenia możemy odnowić albo nawiązać.

Miałem przyjemność porozmawiać w trakcie wydarzenia z wieloma osobami, zarówno takimi, które znam od blisko 30-tu lat, które najpierw działały w ramach Komisji ds. Informatyki przy PTPIREE, podpisywały w imieniu 33 Zakładów Energetycznych pierwszy Pakt Dla Energetyki – umowa SE z Microsoftem, największa wówczas umowa w tym zakresie w całej Europie środkowo-wschodniej – a potem współpracowały ze mną w ramach Rady Programowej Konferencji SIwE. Ale także wieloma osobami, które na SIwE przyjechały po raz pierwszy. Jedną z większych przyjemności była dla mnie rozmowa z trojgiem młodych ludzi: Dominiką, Kamilem i Dominikiem. Dyskutowaliśmy i przekomarzaliśmy się prawie do 3 nad ranem o roli energetyki we współczesnym świecie. Dla tych młodych ludzi, podstawową rolą energetyka jest dbałość o to, aby każdy odbiorca miał w gniazdku prąd. To tylko tyle i aż tyle. Aż głupio jest mi się przyznać, że w natłoku codziennych spraw, ogromnej ilości papierów, które codziennie trzeba wypełnić, stale zmieniającym się otoczeniu prawnym i regulacyjnym, kolejnych przekształceniach sektora elektroenergetycznego, gdzieś sens tych słów mi zaginął. A przecież z wykształcenia, tak jak wielu innych Uczestników SIwE, jestem energetykiem. Być może, kończąc studia byłem podobnym Im idealistą – naprawdę chciałbym w to wierzyć. Wielu z nas czytało książkę „Blackout”, która wyjątkowo realistycznie opisuje sytuację braku energii na całym kontynencie po ataku hackerskim. Książka stawia tezę, że od istnienia cywilizacji do jej braku, dzielą nas zaledwie 2 tygodnie bez dostaw energii elektrycznej. Nie twierdzę, że ta teza jest prawdziwa, jednak książka jest niezwykle wstrząsająca i na pewno warto ją przeczytać.

Stoiska promocyjne przygotowane w ramach konferencji SIwE'24

Niezwykle dla mnie interesującym przeżyciem był także wieczorny koncert, w którym wokalistką była jedna z Uczestniczek konferencji – Pani Dorota Sacewicz. Przyznaję, że byłem bardzo zaskoczony tak wielkim talentem osoby, którą znałem dotychczas jedynie z kontaktów stricte zawodowych. Mam nadzieję, że w przyszłości także inni Uczestnicy konferencji zechcą być może podzielić się z nami swoimi, innymi niż zawodowe, umiejętnościami a może zainteresowaniami. Ja z racji zainteresowań kolejnictwem, miałem przyjemność rok temu porozmawiać z Państwem o lokomotywach parowych.

Część III – podsumowanie i podziękowania

Z ogromnym smutkiem ale i nadzieją wracałem z konferencji SIwE. Smutkiem, bo wielu z Państwa nie zobaczę przez kolejny rok, część z nas może zmienić miejsce zatrudnienia (choć to często nie oznacza, że nie przyjadą Państwo na SIwE), część odejdzie z energetyki, część przejdzie na zasłużoną emeryturę. Ale wracałem także z głową i notesem pełnymi nowych pomysłów na kolejną edycję konferencji SIwE. Po rozmowach z Państwem, po przeżyciu tych kilku dni w Wiśle, chciałbym wrócić do formuły konferencji sprzed kilku lat. Chciałbym przywrócić wtorek jako dzień „zerowy” – dzień dla stricte informatyków, poświęcony na przedstawienie technologii z zakresu teleinformatyki. Zakończymy go wieczorem poświęconym umiejętnościom miękkim albo po prostu prezentacjom nie związanym z tematyką konferencji a przygotowanym przez jej Uczestników. Dzień „pierwszy”, czyli środa, poświęcony będzie na przedstawienie wdrożeń realizowanych w energetyce zawodowej, wystąpienia sponsorów konferencji a po południu prezentacje dostawców rozwiązań z zakresu IT. Zakończymy go oczywiście kolacją koleżeńską. Dzień „drugi”, czwartek, wypełnimy tymi tematami, które nie zmieściły się wcześniej. Oczywiście nie zabraknie tematyki CSIRE i cyberbezpieczeństwa, może uda się wrócić do AI.

Chciałbym w tym miejscu jeszcze raz serdecznie Państwu podziękować za udział w Konferencji SIwE'24: Partnerom i Sponsorom (ESMETRIC, APATOR, TECHINOVA, HITACHI, HEWLETT PACKARD ENTERPRISE), Prelegentom, Wystawcom, Członkom Rady Programowej, ale najbardziej wszystkim Uczestnikom tego wydarzenia. Bez Państwa na pewno wydarzenie to nie miałooby ani takiej skali ani atmosfery. **BARDZO PAŃSTWU DZIĘKUJĘ!**

Korzystając z okazji chciałbym także już teraz zaprosić Państwa do udziału w XXIV edycji Konferencji SIwE, która odbędzie się w dniach 4-6 listopada 2025 r. w Wiśle.

Część IV – przypisy

Komputer Misji Apollo 11 to Apollo Guidance Computer (AGC), zaprojektowany przez NASA celem zautomatyzowania nawigacji w trakcie lotu kosmicznego, przy podejściu do lądowania na Księżycu i Ziemi oraz przy starcie z Księżyca. Apollo 11 wyposażony był w dwa AGC – jeden znajdował się w module księżycowym a drugi w module dowodzenia. Był taktowany częstotliwością 2,048 MHz i dysponował 4 KB pamięci operacyjnej RAM i 72-74 KB pamięci stałej ROM.

Piękna Helena, o której wspominałem na SIwE'23 i SIwE'24 to najpiękniejszy polski parowóz PM 36-2 zbudowany w 1936 roku. Rok później, na Wystawie Techniki i Sztuki w Paryżu, zdobyła złoty medal. W chwili obecnej obejrzeć można ją w lokomotywni w Wolsztynie, choć jeszcze 5 lat temu prowadziła pociągi na trasie Wolsztyn-Poznań-Wolsztyn.

Epoka pary, a tak naprawdę parowozów, rozpoczęła się niezwykle ciekawie 27.09.1825 r. w Anglii. Wybudowano wtedy pierwszą linię kolejową, choć nie istniała jeszcze lokomotywa zdolna ją pokonać. Za pierwowzór lokomotywy uznaje się „Rakietę” George'a Stephensona, która powstała dopiero w roku 1829. Epoka pary definitywnie zakończyła się 14 października 2024 r., kiedy parowozy przestały obsługiwać ostatnią na świecie czynną, normalnotorową, planową trasę Wolsztyn - Zbąszynek - Poznań. Tym samym zakończyła pracę ostatnia czynna na świecie lokomotywnia obsługująca lokomotywy parowe w Wolsztynie.

I ostatni przypis: tak jak mówiliśmy w ubiegłym roku, na trasę wrócił **Orient Express**. Niestety, nie prowadzi go już lokomotywa. Nie można już także obejrzeć wagonów Orient Expressu, które przez wiele lat stały na bocznicach w Małaszewiczach. Ale nadal w Polsce, w Stacji Muzeum w Warszawie, zobaczyć można wagon salonowy serii Ashx 01, zamówiony pierwotnie do obsługi Orient Expressu.

Sebastian Brzozowski (PTPiREE)